

Botkyrka kommun

Rektorn vid Parkhemsskolan

Beslut för grundskola

---

efter tillsyn av Parkhemsskolan
i Botkyrka kommun

Tillsyn i Parkhemsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Botkyrka kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Parkhemsskolan besöktes av Skolinspektionen den 29 augusti 2012.

Fakta om skolan

Parkhemsskolan ligger i området Tullinge i Botkyrka kommun och har vid tillsynsbesöket 287 elever i förskoleklass och grundskola årskurserna 1-5. För ledningen av skolan ansvarar en rektor samt en biträdande rektor.

Enligt Skolverkets nationella uppföljningsstatistik nådde 2011 mellan 90 och 98 procent av eleverna i årskurs 3 kravnivåerna i det nationella ämnesprovets olika delprov i matematik. Resultatet är genomgående bättre än motsvarande prov för riket. I svenska nådde mellan 80 och 100 procent av eleverna kravnivåerna i svenska. Cirka hälften av dessa delprov är bättre jämfört med riket, medan samtliga skrivuppgifter uppvisar sämre resultat jämfört med riket. Pojkarna visar genomgående på något sämre resultat än flickorna.

Enligt skolans egen statistik, som finns redovisad i en så kallad Resultat- och indikatorpalett, uppnår sammantaget 88 procent av eleverna i årskurs 3 kravnivån på samtliga delprov i det nationella ämnesprovet i matematik under samma år, 2011. Motsvarande siffra för svenska var 78 procent. Skolans resultat visar också på en försämring 2011 jämfört med året innan, i båda ämnena.

Enligt skolans egna uppgifter nådde cirka 88 procent av eleverna i årskurs 5 målen i matematik år 2011. I svenska nådde cirka 92 procent av eleverna målen. I övriga ämnen varierade resultaten mellan cirka 96 och 100 procent. Även i årskurs 5 är pojkarnas resultat genomgående något sämre än flickornas och sett över en femårsperiod har resultaten i matematik och svenska försämrats.

Skolan har inte redovisar några resultat för 2012, men enligt rektorn skiljer sig inte dessa från föregående års resultat på något markant sätt.

Helhetsbedömning

Parkhemsskolan leds av en rektor och en biträdande rektor och tillsynen visar att de gemensamt har god kännedom om verksamheten. Lärarna är indelade i arbetslag där deras olika ämneskompetenser enligt skolledningen kompletterar varandra på ett optimalt sätt.

Enligt Skolverkets uppföljningsstatistik (SIRIS) för 2011 nådde en stor andel av eleverna i årskurs 3 kravnivåerna vid de nationella ämnesproven, och i matematik är resultaten genomgående bättre än motsvarande resultat för riket. Resultatet för pojkarna är något sämre än flickornas.

Elevernas kunskapsresultat för årskurs 5 visar enligt kommunens sammanställning att resultaten varierar mellan 88 och 100 procent, med lägst resultat för pojkarna i matematik. En viss försämring har skett under den senaste femårsperioden i matematik och svenska, vilket skolledningen förklarar med att lärarna blivit bättre på att bedöma elevernas kunskapsresultat. De senaste resultaten stämmer enligt skolledningen bättre överens med elevernas faktiska kunskaper. Satsningar har gjorts för att försöka förbättra resultaten, bland annat har matematikutvecklare handlett lärare.

Tillsynen visar att lärarna utarbetar individuella utvecklingsplaner och skriver skriftliga omdömen. Detta sker i ett digitalt system där det tydligt framgår vilka kunskapskraven är. I de exempel som Skolinspektionen tagit del av framgår vilka insatser skolan avser vidta för att eleven ska kunna utvecklas så långt som möjligt. I hur hög grad eleven har nått kunskapskraven framgår också av skolans individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen.

De elever och lärare som Skolinspektionen samtalat med uppfattar att Parkhemsskolan är en trygg skola där det idag sällan förekommer kränkningar eller bråk. Av den enkät som Skolinspektionen genomförde under våren 2012 framgår dock att vissa elever, föräldrar och pedagogisk personal uppfattar att det finns svårigheter med trygghet och studiero samt att det förekommer kränkningar på skolan. Till Skolinspektionens avdelning för anmälningsärenden inkom också under förra läsåret anmälningar om pågående kränkningar. Enligt skolledningen hade man under förra läsåret stora problem med en grupp elever, som förklarar det låga resultatet på enkäten. Sedan dess har skolan med hjälp från kommunen löst de svårigheter som fanns, bland annat genom att ge eleverna särskilt stöd, samt arbetat fram nya rutiner för att hantera kränkningar och konflikter. Skolinspektionen bedömer att Parkhemsskolan vid tillfället för tillsynen är en trygg skola och att det finns rutiner för att hantera kränkningar och konflikter. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav.

Tillsynen visar också att det på skolan saknas personal för att ge elever den vägledning de har rätt att få inför framtida studie- och yrkesval.

Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Botkyrka kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 18 december 2012 redovisas för Skolinspektionen.

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Botkyrka kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Säkerställa att rektorn ser till att eleverna och de som avser att påbörja utbildning har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Motivering

Elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska enligt skollagen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning.

För eleverna i Parkhemsskolan finns ingen studie-och yrkesvägledare och eleverna har enligt rektorn inte tillgång till någon personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning kan tillgodoses. Rektorn uppger att man inte diskuterat frågan i Botkyrka kommun och att hon inte heller känner till detta krav.

Skolinspektionen konstaterar att alla elever i Parkhemsskolan inte har tillgång till den utbildning som avses. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Botkyrka kommun föreläggs avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 29 § skollagen, Lgr 11 2.6 Övergripande mål och riktlinjer, Skolan och omvärlden/Lpo 94 2.6 Mål och riktlinjer, Skolan och omvärlden

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Botkyrka kommun en anmärkning.

Särskilt stöd**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektorn fattar inte beslut om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är och hur de ska tillgodoses.

Motivering

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får rektorn enligt skollagen fatta

beslut om anpassad studiegång. I detta beslut ska avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen anges. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

I Parkhemsskolan har rektorn fattat beslut om anpassad studiegång för elev som mottagits i kommunens särskilda undervisningsgrupp, kallad Fyren. I beslutsunderlaget finns rubriker för att skriva in vilka ämnen, och vilken omfattning, eleven får undervisning i. Rektorn uppger att hon känner till att detta ska anges i beslutet och att hon i andra fall också har uppgett detta. I det aktuella fallet har hon inte fått någon information från Fyren om vilka ämnen och vilken omfattning eleverna kunde erbjuda undervisning i, varför beslutet endast innehåller en uppgift om placering i Fyren, med anpassad studiegång.

Tillsynen visar att det finns brister vad gäller rektorns beslutsfattande om anpassad studiegång. Mot bakgrund av att rektorn uppger att hon har kännedom om att besluten för anpassad studiegång ska innehålla specificerade uppgifter om ämnen och omfattning, bedöms bristen som ringa. Skolinspektionen avstår därför från ett ingripande i denna del.

Ett åtgärdsprogram ska enligt skollagen utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Beslut om åtgärdsprogram kan överklagas till Skolväsendets överklagarnämnd.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram från Parkhemsskolan som utarbetats under vårterminen 2012. I dessa anges bland annat kortsiktiga och långsiktiga mål som eleven förväntas uppnå, de åtgärder som skolan vidtagit eller avser vidta och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Däremot är det inte alltid tydligt formulerat vilka elevens behov är och hur skolan ska arbeta för att tillgodose elevens behov. Likaså saknas information om att föräldrarna har rätt att överklaga beslut om åtgärdsprogram. Rektorn för Parkhemsskolan uppger att skolan nu använder sig av en ny mall för åtgärdsprogram som kommunen tagit fram. I denna finns ett avsnitt om elevens behov, samt en bilaga med information om hur vårdnadshavare kan överklaga beslut om åtgärdsprogram.

Tillsynen visar att det finns brister i skolans arbete med åtgärdsprogrammen. Mot bakgrund av att Parkhemsskolan enligt skolledningen nu använder sig av en ny mall där elevens behov framgår, och att det också finns en bilaga med information om rätt till överklagande, bedöms bristen som mindre allvarlig. Botkyrka kommun tilldelas därför en anmärkning vad gäller beslut om åtgärdsprogram.

Författning

3 kap. 9 och 12 §§ skollagen

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

- Det är inte tydligt till vem rektor har överlåtit enskilda ledningsuppgifter eller beslutsbefogenheter.

Motivering

Enligt skollagen ska åtgärdsprogrammen beslutas av rektorn. Rektorn får uppdraga åt en anställd eller en uppdragstagare vid skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fatta beslut om åtgärdsprogram.

Vid Parkhemsskolan har enligt skolledningen vårterminens åtgärdsprogram utarbetats av lärarna. Några formella beslut har dock inte fattats, utan lärarna har utarbetat åtgärdsprogrammen på egen hand. Rektorn uppger att det nu har kommit en beslutsblankett från Botkyrka kommun, som alla skolor ska börja använda. I denna kommer det enligt rektorn att framgå att beslutsrätten om åtgärdsprogram är delegerad till den aktuella elevens lärare. Skolinspektionen vill påpeka vikten av att det tydligt framgår vilken lärare som avses.

Skolinspektionen konstaterar att det inte tydligt framgår till vem rektorn har överlåtit beslutsbefogenheterna gällande åtgärdsprogram. Eftersom rektorn uppger att hon snarast kommer att ange vilken lärare som avses, anser Skolinspektionen att bristen är mindre allvarlig. Botkyrka kommun tilldelas därför en anmärkning.

Författning

2 kap. 10 § andra stycket skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Elisabeth Ritchey
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan

information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).